

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızda Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim. Saygılarımla

Hasan ÖREN
Manisa Milletvekili

Gelişen dünya koşulları ve değişen tüketici alışkanlıkları sonucu alışveriş merkezlerinin sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu merkezler çok sayıda ürünü bir arada bulundurarak vatandaşla hizmet sunmaktadırlar. Alışveriş merkezleri önemli bir iş ve ekmek kapısı olmuştur. Bu haliyle ekonomiye canlılık getirmektedirler.

Büyük Mağazalar Kanunu çıkarılmadığı için, alışveriş merkezlerinin plan ve kontrolüne ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Büyük mağazaların ticaret şekli ülkemizde üretim yapan KOBİ'lere de zarar vermektedir. Yüksek kar marjı, reyon kirası ve ödemesiz mal alımına ilişkin düzenleme bir olmaması KOBİ'leri zor durumda bırakmaktadır.

Kendi markaları adına üretim isteyen mağazalar, iç piyasada markalaşmanın önünde engeldir. Çünkü büyük mağazalar kendi markaları adına fason üretim yaptırmaktadırlar. Ya da üretici, büyük mağazada, ürettiği malı satmak isterse, reyon kirası istenmekte, mal satıldıktan sonra parası ödenmektedir. Büyük mali güce sahip şirketler, KOBİ'leri adeta kendilerine mahkum etmektedirler.

Büyük mağazalar, küçük esnafı da mağdur edilmektedir. Büyük mağazalar ve hipermarketlerin sayısının artması, bakkal, manav, kasap, kuruyemişiçi, bakliyatçı, manifatura, tuhafiyeci, elektrikçi, hırdavatçı gibi çok sayıda küçük esnafın yok olmasına ve fakirleşmesine neden olmaktadır. Ülkemizde küçük esnaf sayısı azalırken süper ve hiper market sayısı hızla artmaktadır. 2011 yılında 435.520 esnaf ve sanatkar işyerini kapatmak zorunda kalmıştır. İktisadi, sosyal ve yaşamının en önemli unsuru olan esnaf ve sanatkarların işlerini yürütemez hale gelmesi, toplumsal yapımıza büyük darbe vurmuştur.

Büyük Mağazalar Kanun Tasarısı hazırlıkları 2004 yılında tamamlanmış olup Başbakanlığa gönderilmiş, ancak bu güne kadar TBMM'ne sevk edilmemiştir.

Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından, 2008 yılı Ocak ayında bir soru önergesine verilen cevapta; "büyük mağazaların kurulmaları, işleyişleri ve denetimlerine ilişkin usul ve esasların belirleneceği yasa tasarısı taslağı üzerindeki çalışmalarımızla ilgili olarak, yasa ile ilgili Düzenleyici Etki Analizi tamamlanmış olup, 2008 yılının ilk aylarında Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisine intikal ettirilmek üzere Başbakanlığa gönderilecektir" denilmektedir. Ancak aradan geçen beş yılda yasanın çıkarılması için herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Bunlara Göre;

- 1- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlıkları tamamlanan, 2004 ve 2008 yıllarında iki defa Başbakanlığa sunulan Büyük Mağazalar Kanunu Tasarısı beş yıldır TBMM'ne neden gönderilmemiştir?
- 2- Büyük Mağazalar Kanunu TBMM'ne ne zaman gönderilecektir?
- 3- Büyük mağazaların yüksek kar oranları denetim altına alınırsa tüketici ihtiyaçlarını daha ucuza temin edebilecektir. Bu nedenle kanunda KOBİ'lerin korunmasına ilişkin bir düzenleme yapılacak mıdır?